

Beograd, 19. april 2021. godine

Bez suštinske promene ponašanja javnih funkcionera i poslanika nema vladavine prava

Povodom niza aktivnosti Vlade na formalnom sprovođenju Akcionog plana za Poglavlje 23, Radna grupa za Poglavlje 23 Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji upozorava da isključivo formalno ispunjavanje merila bez suštinske promene ponašanja, ne dovodi do unapređenja vladavine prava i poštovanja principa podele vlasti.

Visoki savet sudstva 15. aprila 2021. godine doneo [Odluku o izmenama dopunama Poslovnika Visokog saveta sudstva](#) i time uspostavio mehanizam koji će omogućiti Savetu direktno reagovanje na slučajevne nedozvoljenog uticaja na sudstvo i sudije. Budući da su upravo javni funkcioneri i poslanici ti koji najčešće komentarišu rad i odluke sudija i tužilaca, time vršeći politički uticaj, nadamo se da će ovaj mehanizam zaista funkcionisati, kada se već ne primenjuju postojeći propisi koji bi mogli da spreče ovakvo ponašanje.

Ministarka pravde održala je 15. aprila 2021. godine sastanak o Akcionom planu za Poglavlje 23 sa predsednicom Vlade RS, novoizabranim predstavnicima Visokog saveta sudstva i Državnog veća tužilaca. Kako se navodi u medijima jedan od povoda ovog sastanka bio je rad na izgradnji mehanizma praćenja poštovanja sudskih presuda. Istog dana Visoki savet sudstva izmenio je Poslovnik o radu kojim se objašnjava način rada i odlučivanja Saveta u slučajevima nedozvoljenog uticaja na rad sudija i sudstva. Ovim izmenama u cilju zaštite nezavisnosti i samostalnosti Savet će određivati sudiju iz reda izbornih članova koji će biti nadležan da postupa u slučajevima nedozvoljenog uticaja.

Ističemo da Revidirani *Akcion plan za Poglavlje 23* predviđa uspostavljanje efikasnog mehanizma koji će omogućiti Visokom savetu sudstva i Državnom veću tužilaca da reaguju protiv političkog mešanja i mehanizam praćenja za puno poštovanje sudskih odluka kao i uzdržavanja od javnih komentara kada je u pitanju rad sudova koji dolaze od Vladinih zvaničnika i političara.

Ističemo da uloga Vlade i Narodne skupštine u izvršavanju ove aktivnosti treba da se odnosi na uzdržavanje od bilo kakvog uticaja na sudsku vlast, kao i na sankcionisanje ponašanja funkcionera i poslanika, koje je i dovelo do uvođenja ove mere. U situaciji u kojoj se svakodnevno u Narodnoj skupštini, na društvenim mrežama, i u određenim medijima komentariše delovanje sudija i tužilaca, bez bilo kakvih sankcija određenih postojećim propisima, vidimo kao neophodne pomenute izmene Poslovnika VSS. Pozivamo Savet da što pre odabere nadležnog sudiju koji će biti nadležan da postupa u slučajevima nedozvoljenog uticaja.

Samo u toku aprila 2021. godine na najmanje tri skupštinska zasedanja na kojima se razmatrao izbor sudija i javnih tužilaca, kao i izbor predsednice Vrhovnog kasacionog suda, izlaganja nekolicine poslanika direktno su korišćena za napad i blaćenje sudije Miodraga Majića i komentarisane njegovih sudskih odluka. U prethodnih godinu dana zabeleženo je više od 30 sličnih napada na sudije, od kojih su se neki dešavali uz prisustvo predstavnika pravosudnih saveta. Na njih nije reagovao ni predsednik Narodne skupštine, niti se Visoki savet sudstva naknadno oglasio. Zbog svega navedenog Radna grupa NKEU za Poglavlje 23 ističe da se održavanje ovakvih sastanaka svodi na formalno, ne i suštinsko zalaganje za vladavinu prava, dok god pomenuti govori ne bivaju sankcionisani.